

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2020/878

av 18. juni 2020

om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF⁽¹⁾, særlig artikkel 131, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 fastsettes krav til utarbeiding av sikkerhetsdatablader som brukes til å gi opplysninger om kjemiske stoffer og stoffblandinger i Unionen.
- 2) Fra 1. januar 2020 får kommisjonsforordning (EU) 2018/1881⁽²⁾ om endring av vedlegg I, III, og VI–XII til forordning (EF) nr. 1907/2006 anvendelse. Ved forordning (EU) 2018/1881 innføres særlig krav til nanoformer av stoffer. Ettersom opplysninger som gjelder disse kravene skal inkluderes i sikkerhetsdatabladene, bør vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 endres tilsvarende.
- 3) Ved det globalt harmoniserte systemet for klassifisering og merking av kjemikalier (GHS), utviklet innenfor rammen av De forente nasjoner, fastsettes internasjonalt harmoniserte kriterier for klassifisering og merking av kjemikalier og regler for sikkerhetsdatablader. Unionen bekreftet sin hensikt om å innarbeide GHS-kriteriene i unionsretten.
- 4) Midlene som er fastsatt av GHS for å informere om farene ved stoffer og stoffblandinger, er etiketter og sikkerhetsdatablader. GHS-bestemmelsene om sikkerhetsdatablader inngår i forordning (EF) nr. 1907/2006. Kravene til sikkerhetsdatablader fastsatt i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 bør derfor tilpasses til reglene for sikkerhetsdatablader i sjette og sjuende reviderte utgave av GHS.
- 5) I henhold til vedlegg VIII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008⁽³⁾ er det blant annet mulig å angi den entydige formelidentifikasjonen i sikkerhetsdatabladet bare for farlige stoffblandinger som leveres til bruk i industrilegg. Den entydige formelidentifikasjonen for visse stoffblandinger som ikke er emballert, vil også måtte angis i sikkerhetsdatabladet. Av konsekvenshensyn bør vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 ta hensyn til disse endringene, og angi hvor i sikkerhetsdatabladet den entydige formelidentifikasjonen skal vises.
- 6) I kommisjonsmeldingen av 7. november 2018 med tittelen «Towards a comprehensive European Union framework on endocrine disruptors»⁽⁴⁾ angis at Kommisjonen vurderer hvordan kommunikasjonen om hormonforstyrrende stoffer i omsetningskjeden innenfor rammen av forordning (EF) nr. 1907/2006 kan forbedres i forbindelse med arbeidet med sikkerhetsdatablader. Flere særlige krav til sikkerhetsdatablader har vist seg å være relevante for stoffer og stoffblandinger med hormonforstyrrende egenskaper, og vedlegg II til denne forordningen bør derfor endres i samsvar med dette.

⁽¹⁾ EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2018/1881 av 3. desember 2018 om endring av vedlegg I, III, VI, VII, VIII, IX, X, XI og XII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) for å ta hensyn til nanoformer av stoffer (EUT L 308 av 4.12.2018, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 av 31.12.2008, s. 1).

⁽⁴⁾ KOM(2018) 734.

- 7) Særlige konsentrasjonsgrenser, multiplikasjonsfaktorer og anslåtte verdier for akutt giftighet som er fastsatt i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, har betydning for sikker bruk av stoffer og stoffblandinger, og bør derfor angis i sikkerhetsdatablader, dersom de er tilgjengelige.
- 8) Å kreve at markedsdeltakere som allerede har utarbeidet sikkerhetsdatablader, umiddelbart skal ajourføre dem i samsvar med bestemmelsene i denne forordningen, ville være en uforholdsmessig stor byrde for dem. Markedsdeltakerne bør heller tillates, i et visst tidsrom, fortsatt å utstede sikkerhetsdatablader i samsvar med forordning (EF) nr. 1907/2006, som endret ved kommisjonsforordning (EU) 2015/830⁽⁵⁾. Dette berører ikke forpliktelsen til å ajourføre sikkerhetsdatablader i samsvar med artikkel 31 nr. 9 i forordning (EF) nr. 1907/2006, og de tilfeller der den entydige formelidentifikasjonen tilføyes sikkerhetsdatabladene i henhold til avsnitt 5 i del A til vedlegg VIII i forordning (EF) nr. 1272/2008.
- 9) Tiltakene fastsatt i denne forordningen er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 133 i forordning (EF) nr. 1907/2006.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

Vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 erstattes med teksten i vedlegget til denne forordningen.

Artikkel 2

Som unntak fra artikkel 3 kan sikkerhetsdatablader som ikke oppfyller kravene i vedlegget til denne forordningen, fortsatt utstedes til og med 31. desember 2022.

Artikkel 3

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2021.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 18. juni 2020.

For Kommisjonen

Ursula VON DER LEYEN

President

⁽⁵⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) (EUT L 132 av 29.5.2010, s. 8).

VEDLEGG

«VEDLEGG II

KRAV TIL UTARBEIDING AV SIKKERHETSATABLADER

DEL A

0.1. **Innledning**

- 0.1.1. I dette vedlegget fastsettes de kravene leverandøren skal oppfylle ved utarbeiding av et sikkerhetsdatablad for et stoff eller en stoffblanding i samsvar med artikkel 31.
- 0.1.2. Opplysningene om stoffer i sikkerhetsdatabladet skal være i samsvar med opplysningene i registreringen og i rapporten om kjemikaliesikkerhet, dersom en slik rapport kreves. Dersom det er utarbeidet en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal det eller de relevante eksponeringsscenarioene angis i et vedlegg til sikkerhetsdatabladet.
- 0.1.3. I hvert relevant avsnitt av sikkerhetsdatabladet skal det angis om og eventuelt hvilke ulike nanoformer det omfatter, og de relevante sikkerhetsopplysningene skal knyttes til hver slik nanoform. Som angitt i vedlegg VI menes med «nanoform» i dette vedlegg en nanoform eller en kategori lignende nanoformer.

0.2. **Generelle krav til utarbeiding av et sikkerhetsdatablad**

- 0.2.1. Sikkerhetsdatabladet skal sette brukerne i stand til å ta de nødvendige forholdsregler med hensyn til vern av menneskers helse og sikkerhet på arbeidsplassen samt vern av miljøet. Den som utarbeider sikkerhetsdatabladet, skal sørge for at leserne informeres om farene forbundet med et stoff eller en stoffblanding, og gi opplysninger om sikker lagring, håndtering og sluttbehandling av stoffet eller stoffblandingen.
- 0.2.2. Opplysningene i sikkerhetsdatabladene skal også oppfylle kravene fastsatt i direktiv 98/24/EF. Sikkerhetsdatabladet skal særlig gjøre det mulig for arbeidsgiverne å avgjøre om det finnes noen farlige kjemiske agenser på arbeidsplassen, og å vurdere enhver risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet som følge av bruken av dem.
- 0.2.3. Opplysningene i sikkerhetsdatabladet skal være klart og konsist formulert. Sikkerhetsdatabladet skal utarbeides av en kvalifisert person, som skal ta hensyn til særlige behov og kunnskaper hos brukerne i den grad disse er kjent. Leverandører av stoffer og stoffblandinger skal sørge for at de kvalifiserte personene har fått hensiktsmessig opplæring, herunder oppfriskningskurs.
- 0.2.4. Språket som brukes i sikkerhetsdatabladet, skal være enkelt, klart og presist, og uten sjargong, akronymer og forkortelser. Uttrykk som «kan være farlig», «ingen helsevirkninger», «sikker under de fleste bruksvilkår» eller «ufarlig», eller eventuelle andre uttrykk som angir at stoffet eller stoffblandingen ikke er farlig, eller andre uttrykk som ikke er forenlige med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen, skal ikke benyttes.
- 0.2.5. Datoen for utarbeiding av sikkerhetsdatabladet skal angis på første side. Når et sikkerhetsdatablad er revidert, og den nye, reviderte utgaven sendes til mottakerne, skal leseren gjøres oppmerksom på endringene i avsnitt 16 i sikkerhetsdatabladet, med mindre endringene er angitt andre steder. For reviderte sikkerhetsdatablader skal datoen for utarbeiding, uttrykt som «Revidert: (dato)» samt utgavens nummer, revisjonsnummer, endringsdato eller en annen angivelse av hvilken utgave som erstattes, angis på første side.

0.3. **Sikkerhetsdatabladets format**

- 0.3.1. Et sikkerhetsdatablad har ikke noen bestemt lengde. Lengden på sikkerhetsdatabladet skal stå i rimelig forhold til faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og de tilgjengelige opplysningene.
- 0.3.2. Alle sidene i et sikkerhetsdatablad, herunder eventuelle vedlegg, skal nummereres og inneholde en angivelse av enten sikkerhetsdatabladets lengde (som f.eks. «side 1 av 3») eller en angivelse av om det er en etterfølgende side (som f.eks. «Fortsetter neste side» eller «Slutt på sikkerhetsdatabladet»).

0.4. **Sikkerhetsdatabladets innhold**

Opplysningene som kreves i dette vedlegg, skal om nødvendig, og dersom de er tilgjengelige, tas med i sikkerhetsdatabladet i de aktuelle underavsnittene fastsatt i del B. Sikkerhetsdatabladet skal ikke inneholde tomme underavsnitt.

0.5. **Andre krav til opplysninger**

Med tanke på de mange ulike egenskapene stoffer og stoffblandinger har, kan det i noen tilfeller være nødvendig å ta med relevante og tilgjengelige tilleggsopplysninger i de relevante underavsnittene.

Ytterligere sikkerhets- og miljøopplysninger kreves for å oppfylle behovene til sjøfolk og andre transportarbeidere innenfor bulktransport av farlig gods på bulkskip eller tankfartøyer til sjøs eller i fart på innlands vannveier som omfattes av Den internasjonale sjøfartsorganisasjons (IMO) eller nasjonale bestemmelser. I underavsnitt 14.7 anbefales det å inkludere grunnleggende klassifiseringsopplysninger i henhold til de relevante IMO-instrumenter når last av denne typen transporteres i bulk. Skip som transporterer olje eller petroleumsbrensel, som definert i vedlegg I til MARPOL⁽¹⁾, i bulk eller som bunkrer petroleumsbrensel, må dessuten før lasting være utstyrt med et «sikkerhetsdatablad» i samsvar med resolusjon av IMOs sjøfartssikkerhetskomité (MSC) «Recommendations for Material Safety Data Sheets (MSDS) for Marpol Annex I Oil Cargo and Oil Fuel» (MSC.286(86)). For å ha ett harmonisert sikkerhetsdatablad for så vel sjøtransport som annen transport kan derfor tilleggsbestemmelsene i resolusjon MSC.286(86), der det er relevant, inkluderes i sikkerhetsdatabladene for sjøtransport ifølge MARPOL, vedlegg I oljelast og brennstoff for skip.

0.6. **Enheter**

Måleenhetene fastsatt i rådsdirektiv 80/181/EØF⁽²⁾ skal benyttes.

0.7. **Særlige tilfeller**

Sikkerhetsdatablader kreves også for de særlige tilfellene angitt i nr. 1.3 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, som det foreligger merkingsunntak for.

1. **AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet angis bestemmelser om hvordan stoffet eller stoffblandingen skal identifiseres og hvordan de identifiserte relevante bruksområdene, navnet på leverandøren av stoffet eller stoffblandingen og leverandørens kontaktopplysninger, herunder en kontakt i nødtilfeller, skal angis i sikkerhetsdatabladet.

1.1. **Produktidentifikator**

Produktidentifikatoren skal angis i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008 for et stoff og i samsvar med artikkel 18 nr. 3 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1272/2008 for en stoffblanding, og slik det er angitt på merkingen på det eller de offisielle språkene i den eller de medlemsstatene der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning, med mindre den eller de berørte medlemsstatene fastsetter noe annet.

For registreringspliktige stoffer skal produktidentifikatoren være i samsvar med den som oppgis ved registreringen, og registreringsnummeret tildelt i henhold til artikkel 20 nr. 3 i denne forordningen skal også angis. Ytterligere identifikatorer kan angis selv om de ikke er blitt benyttet i forbindelse med registreringen.

Uten at det berører etterfølgende brukeres forpliktelser som fastsatt i artikkel 39 i denne forordning, kan en leverandør, dersom leverandøren er en distributør eller en etterfølgende bruker, sløyfe den delen av registreringsnummeret som gjelder den enkelte registrant i en felles innsendelse, forutsatt at

- a) den nevnte leverandøren på anmodning, for håndhevingsformål, påtar seg ansvaret for å oppgi det fullstendige registreringsnummeret eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, å videregående anmodningen til sin leverandør i samsvar med bokstav b), og

⁽¹⁾ MARPOL — Konsolidert utgave 2006, London, IMO 2007, ISBN 978-92-801-4216-7.

⁽²⁾ Rådsdirektiv 80/181/EØF av 20. desember 1979 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om måleenheter og om opphevelse av direktiv 71/354/EØF (EFT L 39 av 15.2.1980, s. 40).

- b) den nevnte leverandøren oppgir det fullstendige registreringsnummeret til den myndigheten i medlemsstaten som er ansvarlig for håndhevingen («håndhevingsmyndigheten») innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, enten direkte fra håndhevingsmyndigheten, eller videresendt fra leverandørens mottaker eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, videresender anmodningen til sin leverandør innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, og samtidig underretter håndhevingsmyndigheten.

Et enkelt sikkerhetsdatablad kan omfatte mer enn ett stoff eller én stoffblanding dersom opplysningene i sikkerhetsdatabladet oppfyller kravene i dette vedlegg for hvert av de nevnte stoffene eller stoffblandingerne.

Dersom flere former av et stoff er oppført i et sikkerhetsdatablad skal relevante opplysninger inkluderes med tydelig angivelse av hvilke opplysninger som gjelder hvilken form. Alternativt kan det utarbeides et separat sikkerhetsdatablad for hver form eller gruppe av former.

Dersom sikkerhetsdatabladet gjelder én eller flere nanoformer, eller stoffer som inkluderer nanoformer, skal dette angis med ordet «nanoform».

Andre identifikasjonsmåter

Andre navn eller synonymer som benyttes i merkingen av stoffet eller stoffblandingen, eller som er allment kjent, kan angis.

Dersom en stoffblanding har en entydig formelidentifikasjon (UFI) i samsvar med avsnitt 5 i del A i vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 1272/2008, og nevnte UFI er angitt i sikkerhetsdatabladet, skal den føres opp i dette underavsnittet.

1.2. **Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**

Det skal minst gis en kort beskrivelse av de identifiserte bruksområdene (f.eks. gulvrenngjøring, industriell anvendelse ved framstilling av polymerer eller yrkesmessig bruk i rengjøringsmidler) som er relevante for mottakeren/mottakerne av stoffet eller stoffblandingen.

De bruksområdene som leverandøren advarer mot og grunnene til dette, skal om nødvendig angis. Listen behøver ikke være uttømmende.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette underavsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenarioene fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

1.3. **Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**

Leverandøren av sikkerhetsdatabladet skal identifiseres, enten det er framstilleren, importøren, enerepresentanten, den etterfølgende brukeren eller distributøren. Leverandørens fullstendige adresse og telefonnummer skal oppgis, samt en e-postadresse til en behørig person som er ansvarlig for sikkerhetsdatabladet.

I tillegg, dersom leverandøren ikke er representert i den medlemsstaten der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning, og leverandøren har utpekt en ansvarlig person for den nevnte medlemsstaten, skal fullstendig adresse og telefonnummer til den ansvarlige personen oppgis.

Dersom en enerepresentant er utpekt, kan opplysninger om framstilleren eller tilvirkeren utenfor Unionen også oppgis.

For registranter skal opplysningene om leverandøren av sikkerhetsdatabladet og eventuelt om leverandøren av stoffet eller stoffblandingen være i samsvar med opplysningene om produsentens, importørens eller enerepresentantens som angitt i registreringen.

1.4. **Nødtelefonnummer**

Det skal gis henvisning til opplysninger om nødmeldingstjenester. Dersom det finnes et offisielt rådgivende organ i medlemsstaten der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning (f.eks. et organ med ansvar for å ta imot helseopplysninger som nevnt i artikkel 45 i forordning (EF) nr. 1272/2008), er det tilstrekkelig å oppgi det nevnte organets telefonnummer. Dersom slike tjenester av ulike årsaker har begrenset tilgjengelighet, f.eks. med hensyn til åpningstider eller hvilken type opplysninger som gis, skal dette klart angis.

2. **AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives farene ved stoffet eller stoffblandingen og nødvendige advarsler forbundet med de nevnte farene.

2.1. **Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Den klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen som følger av anvendelsen av klassifiseringskriteriene i forordning (EF) nr. 1272/2008, skal angis. Dersom leverandøren har meldt inn opplysninger om stoffet til klassifiserings- og merkingsfortegnelsen i samsvar med artikkel 40 i forordning (EF) nr. 1272/2008 eller har gitt de opplysningene som et ledd i registreringen i henhold til denne forordningen, skal klassifiseringen angitt i sikkerhetsdatabladet være den samme som klassifiseringen i den nevnte meldingen eller registreringen.

Dersom stoffblandingen ikke oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med forordning 1272/2008/EF, skal dette klart angis.

Opplysninger om stoffene i stoffblandingen skal angis i underavsnitt 3.2.

Dersom klassifiseringen, herunder faresetningene, ikke er fullstendig beskrevet, skal det vises til avsnitt 16, der den fullstendige teksten til hver klassifisering, herunder hver faresetning, skal angis.

De viktigste fysiske, helsemessige og miljømessige skadevirkningene skal angis i samsvar med avsnitt 9–12 i sikkerhetsdatabladet på en slik måte at det er mulig for ikke-sakkyndige å identifisere farene knyttet til stoffet eller stoffblandingen.

2.2. **Merkingselementer**

På grunnlag av klassifiseringen skal minst følgende elementer som finnes på etiketten i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, angis: farepiktogram(mer), varselord, faresetning(er) og sikkerhetssetning(er). Fargepiktogrammet fastsatt i forordning (EF) nr. 1272/2008 kan erstattes av en grafisk gjengivelse av det fullstendige farepiktogrammet i svart og hvitt eller av en grafisk gjengivelse av bare symbolet.

De gjeldende merkingselementene i samsvar med artikkel 25 nr. 1–6 og artikkel 32 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1272/2008 skal angis.

2.3. **Andre farer**

Det skal gis opplysninger om hvorvidt stoffet oppfyller kriteriene for persistent, bioakkumulerende og giftig eller svært persistent og svært bioakkumulerende i henhold til vedlegg XIII, hvorvidt stoffet var oppført på listen opprettet i henhold til artikkel 59 nr. 1 fordi det har hormonforstyrrende egenskaper og hvorvidt stoffet er et stoff som det er påvist har hormonforstyrrende egenskaper i samsvar med kriteriene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2100⁽³⁾ eller kommisjonsforordning (EU) 2018/605⁽⁴⁾. For en stoffblanding skal det gis opplysninger for hvert slikt stoff som forekommer i stoffblandingen i en konsentrasjon lik eller høyere enn 0,1 vektprosent.

Det skal gis opplysninger om andre farer som ikke fører til klassifisering, men som kan bidra til de generelle farene ved stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. danning av luftforurensende stoffer i forbindelse med herding eller bearbeiding, støvdanning, eksplosive egenskaper som ikke oppfyller klassifiseringskriteriene i del 2 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, fare for støveksplasjon, kryss-sensibilisering, kvelningsfare eller forfrysningsfare, stor sannsynlighet for utvikling av lukt eller smak, eller miljøvirkninger som f.eks. farer for jordorganismer, eller fotokjemisk ozondanningspotensial. Angivelsen «Kan danne eksplosiv blanding av støv og luft ved spredning» er formålstjenlig ved fare for støveksplasjon.

3. **AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives den kjemiske identiteten til bestanddelen(e) i stoffet eller stoffblandingen, herunder urenheter og stabiliserende tilsetningsstoffer som fastsatt nedenfor. Det skal gis hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om overflatekjemi.

3.1. **Stoffer**

Den kjemiske identiteten til stoffets hovedbestanddel skal angis med minst produktidentifikatoren eller en av de andre identifiseringsmåtene angitt i underavsnitt 1.1.

⁽³⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2100 av 4. september 2017 om fastsettelse av vitenskapelige kriterier for å fastslå hormonforstyrrende egenskaper i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 528/2012 (EUT L 301 av 17.11.2017, s. 1).

⁽⁴⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 av 19. april 2018 om endring av vedlegg II til forordning (EF) nr. 1107/2009 ved å fastsette vitenskapelige kriterier for å fastslå hormonforstyrrende egenskaper (EUT L 101 av 20.4.2018, s. 33).

Den kjemiske identiteten til eventuelle urenheter, stabiliserende tilsetningsstoffer eller andre enkeltbestanddeler enn hovedbestanddelen som selv er klassifisert, og som bidrar til klassifiseringen av stoffet, skal angis på følgende måte:

- a) Produktidentifikatoren i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008.
- b) Dersom produktidentifikatoren ikke er tilgjengelig, et av de andre navnene (vanlig navn, handelsnavn, forkortelse) eller identifikasjonsnumrene.

Den særlige konsentrasjonsgrensen, M-faktoren og den anslåtte verdien for akutt giftighet for stoffene som er angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008 eller fastsatt i samsvar med vedlegg I til denne forordningen, skal angis, dersom de foreligger.

Dersom stoffet er registrert og omfatter en nanoform, skal de partikkelegenskapene som karakteriserer nanoformen i henhold til vedlegg VI, angis.

Dersom stoffet ikke er registrert, men sikkerhetsdatabladet omfatter en nanoform, skal de av nanoformens partikkelegenskaper som påvirker stoffets sikkerhet, angis.

Leverandører av stoffer kan i tillegg velge å oppføre alle bestanddeler, herunder ikke-klassifiserte bestanddeler.

Dette underavsnittet kan også brukes til å gi opplysninger om stoffer med flere bestanddeler.

3.2. **Stoffblandinger**

Produktidentifikatoren, konsentrasjonen eller konsentrasjonsområdene og klassifiseringene skal angis for minst alle stoffer nevnt i 3.2.1 eller 3.2.2. Leverandører av stoffblandinger kan i tillegg velge å oppføre alle stoffer i stoffblandingen, herunder stoffer som ikke oppfyller klassifiseringskriteriene. Disse opplysningene skal sette mottakeren i stand til raskt å identifisere farene ved stoffene i stoffblandingen. Farene ved selve stoffblandingen angis i avsnitt 2.

Konsentrasjonene av stoffene i en stoffblending skal beskrives på én av følgende måter:

- a) nøyaktige masse- eller volumprosent i fallende orden, dersom det er teknisk mulig,
- b) intervaller av masse- eller volumprosent i fallende orden, dersom det er teknisk mulig.

Ved bruk av prosentintervaller og dersom virkningene av stoffblandingen som helhet ikke er kjent, skal helse- og miljøfarene beskrive virkningene av den høyeste konsentrasjonen av hver bestanddel.

Dersom det finnes opplysninger om virkningene av stoffblandingen som helhet, skal klassifiseringen bestemt ut fra disse opplysningene tas med i avsnitt 2.

Dersom det i henhold til artikkel 24 i forordning (EF) nr. 1272/2008 er tillatt å bruke en alternativ kjemisk betegnelse, kan denne betegnelsen brukes.

3.2.1. For stoffblandinger som oppfyller klassifiseringskriteriene i samsvar med forordning 1272/2008/EF, skal følgende stoffer (se også tabell 1.1) angis, sammen med konsentrasjonen eller konsentrasjonsintervallet i stoffblandingen:

- a) Stoffer som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, dersom de nevnte stoffene finnes i konsentrasjoner lik eller høyere enn den laveste av følgende verdier:
 - i) De generiske grenseverdiene angitt i tabell 1.1 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008.
 - ii) De generiske konsentrasjonsgrensene angitt i del 3–5 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, idet det tas hensyn til konsentrasjonene angitt i merknadene til visse tabeller i del 3 i forbindelse med forpliktelsen til på anmodning å gjøre tilgjengelig et sikkerhetsdatablad for stoffblandingen og for aspirasjonsfare (avsnitt 3.10 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008) ≥ 1 %.
 - iii) De særlige konsentrasjonsgrensene angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008.

- iv) Dersom en M-faktor er angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008, den generiske grenseverdien i tabell 1.1 i vedlegg I til nevnte forordning, justert ved hjelp av beregningen fastsatt i avsnitt 4.1 i vedlegg I til nevnte forordning.
 - v) De særlige konsentrasjonsgrensene angitt i klassifiserings- og merkingsfortegnelsen som er opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008.
 - vi) En tidel av den spesifikke konsentrasjonsgrensen for et stoff klassifisert som hudsensibiliserende eller sensibiliserende ved innånding med en spesifikk konsentrasjonsgrense.
 - vii) Konsentrasjonsgrensene fastsatt i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1272/2008.
 - viii) Dersom en M-faktor er angitt i klassifiserings- og merkingsfortegnelsen opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, den generiske grenseverdien i tabell 1.1 i vedlegg I til nevnte forordning, justert ved hjelp av beregningen fastsatt i avsnitt 4.1 i vedlegg I til nevnte forordning.
- b) Stoffer for hvilke det er fastsatt unionsgrenseverdier for eksponering på arbeidsplassen, og som ikke allerede er oppført i bokstav a).
- c) Dersom konsentrasjonen av et enkelt stoff er lik eller høyere enn 0,1 %, stoffer som oppfyller ett eller flere av følgende kriterier:
- Stoffer som er persistente, bioakkumulerende og giftige eller svært persistent og svært bioakkumulerende i henhold til kriteriene fastsatt i vedlegg XIII,
 - Stoffer oppført på listen opprettet i henhold til artikkel 59 nr. 1 av andre grunner enn farene nevnt i bokstav a) i dette underavsnittet, som hormonforstyrrende egenskaper.
 - Stoffer som det er påvist har hormonforstyrrende egenskaper i samsvar med kriteriene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2100 eller forordning (EU) 2018/605.

Tabell 1.1

Liste over fareklasser, farekategorier og konsentrasjonsgrenser for hvilke et stoff skal oppføres som et stoff i en stoffblanding i underavsnitt 3.2

Fareklasse og farekategori	Konsentrasjonsgrense i %
Akutt giftighet, kategori 1, 2 og 3	≥ 0,1
Akutt giftighet, kategori 4	≥ 1
Hudetsing/hudirritasjon, kategori 1, kategori 1A, 1B og 1C og kategori 2	≥ 1
Alvorlig skade på øyne / øyeirritasjon, kategori 1 og 2	≥ 1
Åndrettssensibiliserende i kategori 1 eller 1B	≥ 0,1
Åndrettssensibiliserende i kategori 1A	≥ 0,01
Hudsensibiliserende i kategori 1 eller 1B	≥ 0,1
Hudsensibiliserende i kategori 1A	≥ 0,01
Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, kategori 1A og 1B	≥ 0,1
Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, kategori 2	≥ 1
Kreftframkallende, kategori 1A, 1B og 2	≥ 0,1
Reproduksjonstoksisitet, kategori 1A, 1B og 2, og virkninger på eller via laktasjon	≥ 0,1
Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — enkelteksponering, kategori 1, 2 og 3	≥ 1
Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering, kategori 1 og 2	≥ 1

Fareklasse og farekategori	Konsentrasjonsgrense i %
Aspirasjonsgiftighet	≥ 1
Farlig for vannmiljøet — akutt, kategori 1	$\geq 0,1$
Farlig for vannmiljøet — kronisk, kategori 1	$\geq 0,1$
Farlig for vannmiljøet — kronisk, kategori 2, 3 og 4	≥ 1
Farlig for ozonlaget	$\geq 0,1$

3.2.2. For stoffblandinger som ikke oppfyller klassifiseringskriteriene i samsvar med forordning (EF) 1272/2008, skal stoffer som finnes i enkeltkonsentrasjoner lik eller høyere enn nedenstående konsentrasjoner, angis sammen med konsentrasjonen eller konsentrasjonsintervallet:

- a) 1 vektprosent i stoffblandinger som ikke er gassblandinger, og 0,2 volumprosent i gassblandinger for
 - i) stoffer som utgjør en helse- eller miljøfare i henhold til forordning (EF) 1272/2008, eller
 - ii) stoffer for hvilke det er fastsatt unionsgrenseverdier for eksponering på arbeidsplassen,
- b) 0,1 vektprosent for stoffer som oppfyller ett eller flere av følgende kriterier:
 - Stoffer som er persistente, bioakkumulerende og giftige i samsvar med kriteriene angitt i vedlegg XIII,
 - Stoffer som er svært persistente og svært bioakkumulerende i samsvar med kriteriene angitt i vedlegg XIII,
 - Stoffer oppført på listen opprettet i henhold til artikkel 59 nr. 1 av andre grunner enn farene nevnt i bokstav a) i dette underavsnittet, som hormonforstyrrende egenskaper.
 - Som det er påvist har hormonforstyrrende egenskaper i samsvar med kriteriene i delegert forordning (EU) 2017/2100 eller forordning (EU) 2018/605.
- c) 0,1 % av et stoff klassifisert som hudsensibiliserende i kategori 1 eller 1B, sensibiliserende ved innånding i kategori 1 eller 1B eller kreftframkallende i kategori 2.
- d) 0,01 % av et stoff klassifisert som hudsensibiliserende i kategori 1A eller sensibiliserende ved innånding i kategori 1A.
- e) En tidel av den spesifikke konsentrasjonsgrensen for et stoff klassifisert som hudsensibiliserende eller sensibiliserende ved innånding med en spesifikk konsentrasjonsgrense.
- f) 0,1 % av et stoff klassifisert som reproduksjonstoksisk i kategori 1A, 1B eller 2, eller har virkninger på eller via laktasjon.

3.2.3. For stoffene angitt i underavsnitt 3.2

- skal stoffets klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, herunder fareklassen(e) og kategorikoden(e) angitt i tabell 1.1 i vedlegg VI til nevnte forordning samt faresetningene og de supplerende faresetningene, angis. Den fullstendige teksten til faresetningene og de supplerende faresetningene trenger ikke å tas med i dette underavsnittet, det er tilstrekkelig å oppgi kodene. Dersom den fullstendige teksten ikke er tatt med, skal det vises til avsnitt 16, som skal inneholde den fullstendige teksten til hver relevante faresetning. Dersom stoffet ikke oppfyller klassifiseringskriteriene, skal årsaken til at stoffet er oppført i underavsnitt 3.2, oppgis, for eksempel «uklassifisert vPvB-stoff» eller «stoff med en unionsgrenseverdi for eksponering på arbeidsplassen».
- Den særlige konsentrasjonsgrensen, M-faktoren og den anslåtte verdien for akutt giftighet for stoffet som er angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008 eller fastsatt i samsvar med vedlegg I til denne forordningen, skal angis, dersom de foreligger.
- skal partikkelegenskapene som karakteriserer nanoformen i henhold til vedlegg VI, dersom stoffet som benyttes i stoffblandingen, er i nanoform og er registrert eller betegnet som sådan i den etterfølgende brukerens rapport om kjemikaliesikkerhet, angis. Dersom stoffet som benyttes i stoffblandingen, er i nanoform, men ikke er registrert eller betegnet i den etterfølgende brukerens rapport om kjemikaliesikkerhet, skal partikkelegenskapene som har en virkning på stoffblandings sikkerhet, angis.

- 3.2.4. For stoffene angitt i underavsnitt 3.2 skal navnet og, om tilgjengelig, registreringsnummeret, som tildelt i henhold til artikkel 20 nr. 3 i denne forordningen, oppgis.

Uten at det berører etterfølgende brukeres forpliktelser som fastsatt i artikkel 39 i denne forordning, kan leverandøren av stoffblandingen sløyfe den delen av registreringsnummeret som gjelder den enkelte registrant i en felles inn-sending, forutsatt at

- a) den nevnte leverandøren på anmodning, for håndhevingsformål, påtar seg ansvaret for å oppgi det fullstendige registreringsnummeret eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, å videresende anmodningen til sin leverandør i samsvar med bokstav b), og
- b) den nevnte leverandøren oppgir det fullstendige registreringsnummeret til den myndigheten i medlemsstaten som er ansvarlig for håndhevingen (heretter kalt «håndhevingsmyndigheten») innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, enten direkte fra håndhevingsmyndigheten eller videresendt fra leverandørens mottaker eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, videresender anmodningen til sin leverandør innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, og samtidig underretter håndhevingsmyndigheten.

EF-nummeret, om tilgjengelig, skal oppgis i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008. Dersom CAS-nummeret og IUPAC-navnet er kjent, kan også disse oppgis.

For stoffer som er angitt i dette underavsnittet ved bruk av en alternativ kjemisk betegnelse i samsvar med artikkel 15 i direktiv 1999/45/EF eller artikkel 24 i forordning (EF) nr. 1272/2008, er registreringsnummeret, EF-nummeret og andre nøyaktige kjemiske identifikatorer ikke nødvendig.

4. **AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet skal førstehjelp beskrives på en slik måte at en person uten opplæring kan forstå og bruke den uten bruk av avansert utstyr og uten tilgang til et stort utvalg av legemidler. Dersom legehjelp er nødvendig, skal dette framgå av veiledningen, herunder hvor raskt denne skal gis.

4.1. **Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- 4.1.1. Førstehjelpsinstruksjoner skal inndeles etter relevante eksponeringsveier. Underavsnitt skal brukes til å angi framgangsmåte for hver eksponeringsvei, som f.eks. innånding, hudkontakt, øyekontakt og inntak gjennom munnen.

- 4.1.2. Råd skal gis med hensyn til om

- a) øyeblikkelig legehjelp er nødvendig, og om forsinkede virkninger kan ventes etter eksponering,
- b) flytting av den eksponerte personen til et sted med frisk luft anbefales,
- c) det anbefales at personens klær og sko tas av og behandles, og
- d) personlig verneutstyr for personer som yter førstehjelp.

4.2. **De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**

Det skal gis kortfattede opplysninger om de viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede, av eksponering.

4.3. **Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**

Om nødvendig skal det gis opplysninger om klinisk prøving og legetilsyn med hensyn til forsinkede virkninger og særlige opplysninger om antidoter (dersom de er kjent) og kontraindikasjoner.

For noen stoffer eller stoffblandinger kan det være viktig å understreke at særlige midler for å gi særskilt og øyeblikkelig behandling må være tilgjengelige på arbeidsplassen.

5. **AVSNITT 5: Brannsløkkingsstiltak**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives kravene til sløkking av en brann som er forårsaket av stoffet eller stoffblandingen, eller som oppstår i nærheten av dem.

5.1. **Sløkkingsmidler**

Egnede sløkkingsmidler:

Det skal gis opplysninger om egnede slökkingsmidler.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Ueguede slokkingsmidler:

Det skal angis om noen slokkemidler er uegnet i en bestemt situasjon der stoffet eller stoffblandingen inngår (f.eks. unngå høytrykksutstyr som kan føre til at det dannes en potensielt eksplosiv blanding av støv og luft).

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Det skal opplyses om farer som kan oppstå i forbindelse med stoffet eller stoffblandingen, som farlige forbrenningsprodukter som dannes når stoffet eller stoffblandingen brenner, f.eks. «kan utvikle giftig karbonmonoksid ved brann» eller «utvikler svovel- og nitrogenoksider ved forbrenning».

5.3. Råd til brannmannskaper

Det skal gis råd om alle vernetiltak som skal treffes i forbindelse med brannslukkingen, som f.eks. «beholdere skal avkjøles med vannsprøyting», og om særlig verneutstyr for brannmannskaper, som f.eks. støvler, kjeledresser, hansker, vernemasker for øyne og ansikt og luftforsynt åndedrettsvern.

6. AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives anbefalinger om hensiktsmessige tiltak mot spill, lekkasjer eller utslipp, for å hindre skadevirkninger på personer, eiendom eller miljøet, eller for å redusere slike skadevirkninger til et minimum. Det skal skilles mellom tiltak mot store og små utslipp når utslippsmengden har en betydelig innvirkning på faren. Dersom framgangsmåtene for oppsamling og gjenvinning tyder på at det er nødvendig med forskjellige metoder, skal disse angis i sikkerhetsdatabladet.

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

6.1.1. For personell som ikke er nødpersonell

Det skal gis råd med hensyn til utilsiktet spill og utslipp av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks.

- a) bruk av egnet verneutstyr (herunder personlig verneutstyr som nevnt i avsnitt 8 i sikkerhetsdatabladet) for å hindre eventuelle forurensningsskader på hud, øyne og klær,
- b) fjerning av tennkilder, tilgang til tilstrekkelig ventilasjon, kontroll med støv, og
- c) nødrutiner, som f.eks. behovet for å evakuere fareområdet eller for å rådspørre en sakkyndig.

6.1.2. For nødhjelpspersonell

Det skal gis råd med hensyn til hensiktsmessig materiale i personlig vernetøy (som f.eks. «hensiktsmessig: butylen», «ikke hensiktsmessig: PVC»).

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Det skal gis råd om eventuelle miljømessige forsiktighetsregler med hensyn til utilsiktet spill og utslipp av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. at spill og utslipp skal holdes borte fra avløp, overflatevann og grunnvann.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

6.3.1. Det skal gis hensiktsmessige råd om hvordan spill skal behandles. Hensiktsmessige oppsamlingsteknikker kan omfatte hver av følgende teknikker:

- a) inndemming, tildekking av avløp,
- b) tetting.

6.3.2. Det skal gis hensiktsmessige råd om opprensning etter et spill. Hensiktsmessige oppsamlingsteknikker kan omfatte hver av følgende teknikker:

- a) nøytralisering,
- b) dekontaminering,

- c) adsorpsjon,
- d) rensing,
- e) oppsuging,
- f) utstyr som kreves til oppsamling / rensing (omfatter om nødvendig bruk av gnistfritt verktøy og utstyr).

6.3.3. Alle andre opplysninger om spill og utslipp skal gis, herunder råd om uhensiktsmessige oppsamlings- og rensingsteknikker, som f.eks. uttrykk som «... må aldri benyttes».

6.4. **Henvi sning til andre avsnitt**

Om nødvendig skal det vises til avsnitt 8 og 13.

7. **AVSNITT 7: Håndtering og lagring**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet skal det gis råd om sikker håndtering. Det skal legges vekt på hensiktsmessige forsiktighetsregler for de bruksområdene som er nevnt i underavsnitt 1.2, og på de unike egenskapene stoffet eller stoffblandingen har.

Opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet gjelder vern av menneskers helse og miljøet samt sikkerhet. De skal hjelpe arbeidsgiveren med å utarbeide hensiktsmessige arbeidsmetoder og organisatoriske tiltak i henhold til artikkel 5 i direktiv 98/24/EF og artikkel 5 i direktiv 2004/37/EF.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenarioene for risikohåndtering fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

I tillegg til opplysningene i dette avsnittet finnes det relevante opplysninger også i avsnitt 8.

7.1. **Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

7.1.1. **Anbefalingene skal spesifiseres med sikte på å**

- a) muliggjøre sikker håndtering av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. oppsamling og tiltak for å hindre brann samt aerosol- og støvdanning,
- b) hindre håndtering av uforenlige stoffer eller stoffblandinger,
- c) gjøre oppmerksom på drift og forhold som skaper ny risiko ved at stoffets eller stoffblandingsens egenskaper endres, og på formålstjenlige mottiltak, og
- d) redusere utslipp av stoffet eller stoffblandingen til miljøet, som f.eks. å unngå spill og holde det borte fra avløp.

7.1.2. **Det skal gis råd om allmenn yrkeshygiene, som f.eks.**

- a) ikke spise, drikke og røyke på arbeidsplasser,
- b) vaske hendene etter bruk, og
- c) ta av seg forurensede klær og forurenset verneutstyr før man går inn i spiserom.

7.2. **Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**

Rådet som gis, skal være i samsvar med de fysiske og kjemiske egenskapene beskrevet i avsnitt 9 i sikkerhetsdatabladet. Dersom det er relevant, skal det gis råd om særlige lagringskrav, herunder:

- a) Hvordan håndtere risikoer i forbindelse med
 - i) eksplosjonsfarlige omgivelser,
 - ii) etsing,
 - iii) anten neli ghetsfarer,
 - iv) uforenlige stoffer eller stoffblandinger,

- v) fordamping og
 - vi) mulige tennkilder (herunder elektrisk utstyr).
- b) Hvordan begrense og overvåke virkningene av
- i) værforhold,
 - ii) omgivelsestrykk,
 - iii) temperatur,
 - iv) sollys,
 - v) fuktighet og
 - vi) vibrasjon.
- c) Hvordan stoffets eller stoffblandingens egenskaper kan opprettholdes ved bruk av
- i) stabilisatorer og
 - ii) antioksidanter.
- d) Andre råd, herunder
- i) krav til ventilasjon,
 - ii) særskilt utforming av lagringsrom eller oppbevaringsbeholdere (herunder ytre tetningsvegger og ventilasjon),
 - iii) mengdebegrensninger under lagring (om relevant) og
 - iv) egnet emballasje.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

For stoffer og stoffblandinger som er beregnet for en eller flere særlige sluttanvendelser, skal det utarbeides detaljerte og funksjonelle anbefalinger om de identifiserte bruksområdene som er nevnt i underavsnitt 1.2. Dersom et eksponeringsscenario vedlegges, skal det vises til scenarioet eller til opplysningene som kreves i underavsnitt 7.1 og 7.2. Dersom en aktør i forsyningskjeden har gjort en vurdering av stoffblandingens kjemiske sikkerhet, er det tilstrekkelig at sikkerhetsdatabladet og eksponeringsscenarioene er i samsvar med rapporten om kjemikaliesikkerhet for stoffblandingen, i stedet for med rapportene om kjemikaliesikkerhet for hvert av stoffene i stoffblandingen. Dersom en bransje- eller sektorspesifikk veiledning er tilgjengelig, kan det gjøres en detaljert henvisning til den (med kilde og utstedelsesdato).

8. AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives gjeldende grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen og nødvendige risikohåndteringstiltak.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenarioene for risikohåndtering fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

8.1. Kontrollparametere

- 8.1.1. Dersom de er tilgjengelige, skal følgende nasjonale grenseverdier som for tiden er gjeldende i den medlemsstaten der sikkerhetsdatabladet utgis, herunder det rettslige grunnlaget for hver av dem, oppgis for stoffet eller for hvert av stoffene i stoffblandingen. Når grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen oppgis, skal den kjemiske identiteten angitt i avsnitt 3 benyttes.
- 8.1.1.1. De nasjonale grenseverdiene for eksponering i arbeidet som tilsvare Unionens grenseverdier for eksponering i arbeidet i samsvar med direktiv 98/24/EF, herunder eventuelle betegnelser som angitt i artikkel 2 nr. 3 i kommisjonsbeslutning 2014/113/EU⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ Kommisjonsbeslutning 2014/113/EU av 3. mars 2014 om nedsettelse av en vitenskapskomité for grenseverdier for eksponering i arbeidet for kjemiske agenser og om oppheving av beslutning 95/320/EF (EUT L 62 av 4.3.2014, s. 18).

- 8.1.1.2. De nasjonale grenseverdiene for eksponering i arbeidet som tilsvarer Unionens grenseverdier i samsvar med direktiv 2004/37/EF, herunder eventuelle betegnelser som angitt i artikkel 2 nr. 3 i beslutning 2014/113/EU.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

- 8.1.1.3. Eventuelle andre nasjonale grenseverdier for eksponering i arbeidet.
- 8.1.1.4. De nasjonale biologiske grenseverdiene som tilsvarer Unionens biologiske grenseverdier i samsvar med direktiv 98/24/EF, herunder eventuelle betegnelser som angitt i artikkel 2 nr. 3 i kommisjonsbeslutning 2014/113/EU.
- 8.1.1.5. Eventuelle andre nasjonale biologiske grenseverdier.
- 8.1.2. Opplysninger om gjeldende anbefalte overvåkingsordninger skal gis for minst de mest relevante stoffene.
- 8.1.3. Dersom luftforurensende stoffer dannes når stoffet eller stoffblandingen brukes etter hensikten, skal gjeldende grenseverdier for eksponering i arbeidet og/eller gjeldende biologiske grenseverdier for de nevnte stoffene eller stoffblandingene også oppgis.
- 8.1.4. Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, eller dersom et avledet nivå uten virkning (DNEL) som nevnt i avsnitt 1.4 i vedlegg I eller en beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC) som nevnt i avsnitt 3.3 i vedlegg I er tilgjengelig, skal de relevante DNEL-ene og PNEC-ene for stoffet angis for eksponeringsscenarioene fra rapporten om kjemikaliesikkerhet, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.
- 8.1.5. Dersom en metode for tiltaksrettet risikovurdering brukes for å treffe beslutninger om risikohåndteringstiltak for særlige bruksområder, skal det gis tilstrekkelige opplysninger for å muliggjøre en effektiv risikohåndtering. Sammenhengen for og begrensningen av den særlige anbefalingen for tiltaksrettet risikovurdering skal klargjøres.

8.2. Eksponeringskontroll

Nødvendige opplysninger i henhold til dette underavsnittet skal gis, med mindre et eksponeringsscenario med de nevnte opplysningene vedlegges sikkerhetsdatabladet.

Dersom leverandøren har unnlatt å gjennomføre et forsøk i henhold til avsnitt 3 i vedlegg XI, skal de særlige bruksvilkårene som er brukt som begrunnelse for å unnlate å gjøre forsøk, angis.

Dersom et stoff er registrert som et isolert mellomprodukt (som blir på produksjonsstedet eller som transporteres), skal leverandøren angi at dette sikkerhetsdatabladet er i samsvar med de særlige vilkårene som er brukt som begrunnelse for registrering i samsvar med artikkel 17 eller 18.

8.2.1. Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak

I beskrivelsen av hensiktsmessige tiltak for å kontrollere eksponeringen skal det vises til den eller de identifiserte bruksområdene for stoffet eller stoffblandingen som er angitt i underavsnitt 1.2. Disse opplysningene skal være tilstrekkelige til at arbeidsgiveren om nødvendig skal kunne vurdere risikoen for arbeidstakernes helse og sikkerhet som følge av tilstedeværelsen av stoffet eller stoffblandingen i samsvar med artikkel 4–6 i direktiv 98/24/EF og artikkel 3–5 i direktiv 2004/37/EF.

Disse opplysningene skal supplere dem som allerede er gitt i avsnitt 7.

8.2.2. Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr

- 8.2.2.1. Opplysningene om bruk av personlig verneutstyr skal være forenlig med god yrkeshygienisk praksis og i samsvar med andre kontrolltiltak, herunder tekniske kontrolltiltak, ventilasjon og isolasjon. Om nødvendig skal det vises til avsnitt 5 for råd om personlig verneutstyr mot brann/kjemikalier.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

8.2.2.2. Med henvisning til relevante CEN-standarder, samtidig som det tas hensyn til europaparlaments- og rådsforordning 2016/425/EØF⁽⁶⁾, skal det gis detaljerte opplysninger om hva slags utstyr som gir tilstrekkelig og passende beskyttelse, herunder:

a) Vern av øyne/ansikt

Typen verneutstyr som kreves for øyne/ansikt skal spesifiseres på grunnlag av faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt, som f.eks. vernebriller eller visir.

b) Hudvern

i) *Håndvern*

Typen hansker som skal brukes ved håndtering av stoffet eller stoffblandingen, skal spesifiseres klart på grunnlag av faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt, og med tanke på hudeksponeringens omfang og varighet, herunder:

- materialets type og tykkelse,
- de typiske eller minste gjennomtrengningstidene for hanskematerialet.

Om nødvendig skal eventuelle tilleggstiltak for håndvern angis.

ii) *Annet*

Dersom det er nødvendig å beskytte en annen kroppsdel enn hendene, skal typen av og kvaliteten på det nødvendige verneutstyret spesifiseres, som f.eks. vernehansker, støvler eller kjeledress, på grunnlag av farene forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt.

Om nødvendig skal eventuelle ytterligere tiltak for hudvern og særlige hygienetiltak angis.

c) Åndedrettsvern

For gasser, damp, tåke eller støv skal det angis hvilken type verneutstyr som skal brukes, på grunnlag av faren og eksponeringsrisiko, herunder luftrensende åndedrettsvern, med angivelse av egnet luftrensingselement (patron eller beholder), passende partikkelfiltre og masker, eller luftforsynte åndedrettsvern.

d) Termiske farer

Ved spesifisering av verneutstyr som skal bæres på grunn av materialer som utgjør en termisk fare, skal det tas særlig hensyn til hvordan det personlige verneutstyret er utformet.

8.2.3. *Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen*

Angi alle opplysninger som kreves for at arbeidsgiveren skal oppfylle sine forpliktelser i henhold til Unionens miljøvernregler.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal det gis et sammendrag av de risikohåndteringstiltakene for eksponeringsscenarioene nevnt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet som muliggjør en tilstrekkelig begrensning og overvåking av miljøets eksponering for stoffet.

9. **AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives de empiriske dataene for stoffet eller stoffblandingen, dersom det er relevant. Artikkel 8 i forordning (EF) nr. 1272/2008 får anvendelse.

For å gjøre det mulig å treffe egnede kontrolltiltak, skal alle relevante opplysninger om stoffet eller stoffblandingen gis. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som framlegges ved registreringen eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet, dersom det kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

Dersom det gjelder en stoffblanding og opplysningene ikke gjelder for stoffblandingen som helhet, skal det klart framgå av postene for hvilket stoff i stoffblandingen opplysningene gjelder.

⁽⁶⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/425 av 9. mars 2016 om personlig verneutstyr og om oppheving av rådsdirektiv 89/686/EØF (EUT L 81 av 31.3.2016, s. 51).

De oppgitte egenskapene skal være tydelig navngitt og oppgitt i relevante målenheter. Metoden for bestemmelse skal angis, herunder målings- og referanseforholdene, dersom dette er relevant for tolkningen av den numeriske verdien. Med mindre noe annet er angitt er standardvilkårene for temperatur og trykk henholdsvis 20 °C og 101,3 kPa.

Egenskapene nevnt i underavsnitt 9.1 og 9.2 kan framlegges i form av en fortegnelse. I underavsnittene kan egenskapene angis i en annen rekkefølge dersom det anses hensiktsmessig.

9.1. **Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Alle sikkerhetsdatablader skal omfatte egenskapene angitt nedenfor. Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette tydelig angis, og begrunnes dersom det er mulig.

a) *Fysisk tilstand*

Den fysiske tilstanden (gass, væske eller fast stoff) skal i alminnelighet angis ved standardvilkår for temperatur og trykk.

Definisjonene av begrepene gass, væske og fast stoff, som fastsatt i avsnitt 1.0 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, får anvendelse.

b) *Farge*

Stoffets eller stoffblandingens farge ved levering skal angis.

Dersom et sikkerhetsdatablad benyttes til å dekke varianter av en stoffblanding som kan ha forskjellige farger, kan uttrykket «diverse» benyttes til å beskrive fargen.

c) *Lukt*

Det skal gis en kvalitativ beskrivelse av lukten dersom den er tilstrekkelig kjent eller er beskrevet i litteraturen.

Dersom luktterskelen er kjent, skal den angis (kvalitativt eller kvantitativt).

d) *Smeltepunkt/frysepunkt*

Gjelder ikke for gasser.

Smeltepunkt og frysepunkt skal angis ved standardtrykk.

Dersom smeltepunktet ligger over metodens måleområde skal det angis opp til temperaturen ved hvilken det ikke ble observert noe smeltepunkt.

Dersom nedbryting eller sublimasjon finner sted før eller under smelting, skal dette angis.

For voks og pasta kan mykningspunktet/-området angis i stedet for smeltepunkt og frysepunkt.

Dersom det ikke er teknisk mulig å bestemme stoffblandingers smeltepunkt/frysepunkt, skal dette angis.

e) *Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde*

Disse egenskapene skal angis ved standardtrykk. Det kan imidlertid angis et kokepunkt ved et lavere trykk dersom kokepunktet er svært høyt, eller dersom nedbryting finner sted før koking ved standardtrykk.

Dersom kokepunktet ligger over metodens måleområde skal det angis opp til temperaturen ved hvilken det ikke ble observert noe kokepunkt.

Dersom nedbryting finner sted før eller under koking, skal dette angis.

Dersom det ikke er teknisk mulig å bestemme stoffblandingers kokepunkt eller kokeområde, skal dette angis; i et slikt tilfelle skal kokepunktet til bestanddelen med lavest kokepunkt også angis.

f) *Antennelighet*

Får anvendelse for gasser, væsker og faste stoffer.

Det skal angis om stoffet eller stoffblandingen er antennelig, dvs. om det/den kan selvantenne eller kan antennes, selv om det/den ikke er klassifisert for antennelighet.

Ytterligere opplysninger kan gis dersom de foreligger og det er hensiktsmessig, for eksempel om virkningen av antenning er en annen enn normal forbrenning (f.eks. en eksplosjon), og antenlighet under andre forhold enn standardforhold.

Mer spesifikke opplysninger om antenlighet kan gis på grunnlag av den respektive fareklassifiseringen. Opplysningene angitt i underavsnitt 9.2.1 behøver ikke angis her.

g) *Nedre og øvre eksplosjonsgrense*⁽⁷⁾

Får ikke anvendelse for faste stoffer.

For brannfarlige væsker skal minst nedre eksplosjonsgrense angis. Dersom flammepunktet er ca. -25 °C eller over, er det kanskje ikke mulig å bestemme den øvre eksplosjonsgrensen ved standardtemperatur; i et slikt tilfelle anbefales det å angi den øvre eksplosjonsgrensen ved en høyere temperatur. Dersom flammepunktet er -25 °C eller over, er det kanskje ikke mulig å bestemme den nedre og øvre eksplosjonsgrensen ved standardtemperatur; i et slikt tilfelle anbefales det å angi både den lavere og den øvre eksplosjonsgrensen ved en høyere temperatur.

h) *Flammepunkt*

Får ikke anvendelse for gasser, aerosoler og faste stoffer.

For stoffblandinger skal det angis en verdi for stoffblandingen, dersom den foreligger. Ellers skal flammepunktet/-punktene til stoffet/stoffene med det/de laveste flammepunktet/-punktene angis.

i) *Selvantennelsestemperatur*

Får anvendelse bare for gasser og væsker.

For stoffblandinger skal selvantennelsestemperaturen for stoffblandingen angis, dersom den foreligger. Dersom verdien for stoffblandingen ikke foreligger, skal selvantennelsestemperaturen(e) til bestanddelene med den/de laveste selvantennelsestemperaturen(e) angis.

j) *Spaltingstemperatur*

Får anvendelse bare for selvreaktive stoffer og stoffblandinger, organiske peroksidene og andre stoffer og stoffblandinger som kan nedbrytes.

Den selvaksellererende spaltingstemperaturen (SADT) og volumet den får anvendelse for, eller spaltingens starttemperatur, skal angis.

Det ska tydeliggjøres om temperaturen som angis, er SADT eller spaltingens starttemperatur.

Dersom ingen spalting er observert, skal det angis opp til hvilken temperatur det ikke er observert noen spalting, f.eks. «ingen spalting observert opp til $x\text{ °C}$ ».

k) *pH*

Gjelder ikke for gasser.

Stoffets eller stoffblandings pH ved levering, eller, dersom produktet er et fast stoff, pH for en vandig væske eller løsning ved en gitt konsentrasjon, skal angis.

Forsøksstoffets/-blandingens konsentrasjon i vann skal angis.

l) *Kinematisk viskositet*

Får anvendelse bare for væsker.

Målenhetene skal være mm^2/s .

For ikke-newtonske væsker skal tiksotrope eller reoepkse forhold angis.

m) *Løselighet*

Løselighet skal i sin alminnelighet angis ved standardtemperatur.

Løseligheten i vann skal angis.

Løseligheten i andre polare og upolare løsemidler skal også tas med.

⁽⁷⁾ *Merk:* Uttrykket «eksplosjonsgrense» er synonymt med «grense for antenlighet» som benyttes utenfor Unionen.

For stoffblandinger skal det angis om stoffblandingen er helt eller bare delvis løselig i eller kan bare delvis blandes med vann eller et annet løsemiddel.

For nanoformer skal løsningshastigheten i vann også eller i andre relevante biologiske medier eller miljømedier angis i tillegg til vannløseligheten.

n) *Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (logaritmisk verdi)*

Får ikke anvendelse på uorganiske og ioniske væsker, og generelt ikke på stoffblandinger.

Det skal angis om den oppgitte verdien bygger på testing eller på beregning.

For nanoformer av et stoff som fordelingskoeffisienten n-oktanol/vann ikke får anvendelse på skal spredningsstabiliteten i ulike media angis.

o) *Damptrykk*

Damptrykk skal generelt angis ved standardtemperatur.

For flyktige væsker skal også damptrykket ved 50 °C angis.

Dersom et sikkerhetsdatablad benyttes til å dekke varianter av en flytende stoffblanding eller flytende gassblanding skal det angis et område for damptrykket.

For flytende stoffblandinger eller flytende gassblandinger skal det angis et område for damptrykket eller i det minste damptrykket for de(n) mest flyktige ingrediensen(e), dersom stoffblandingen(s) damptrykk i hovedsak bestemmes av denne eller disse bestanddelen(e).

Den mettede dampkonsentrasjonen kan også angis.

p) *Tetthet og/eller relativ tetthet*

Får anvendelse bare på væsker og faste stoffer.

Tetthet og relativ tetthet skal i alminnelighet angis ved standardvilkår for temperatur og trykk.

Den absolutte og/eller relative tettheten på grunnlag av vann ved 4 °C som referanse (også kalt spesifikk vekt) skal angis.

Dersom tettheten kan variere, f.eks. på grunn av partiproduksjon, eller når ett sikkerhetsdatablad benyttes til å dekke ulike varianter av et stoff eller en stoffblanding, kan det angis et område.

Det skal framgå av sikkerhetsdatabladet om det er absolutt tetthet (med enheter som f.eks. g/cm^3 or kg/m^3) og/eller relativ tetthet (uten mål) som angis.

q) *Relativ damptetthet*

Får anvendelse bare for gasser og væsker.

For gasser skal gassens relative tetthet på grunnlag av luft ved 20 °C som referanse angis.

For væsker skal den relative damptettheten på grunnlag av luft ved 20 °C som referanse angis.

For væsker kan også den relative tettheten D_m for blandingen av damp og luft ved 20 °C angis.

r) *Partikkelegenskaper*

Får anvendelse bare for faste stoffer.

Partikkelstørrelsen (median av ekvivalent diameter, metode for beregning av diameteren (basert på antall, overflate eller volum) og området der denne medianverdien varierer) skal angis. Andre egenskaper kan også angis, som størrelsesfordeling (f.eks. som et område), form og størrelsesforhold, aggregerings- og agglomereringstilstand, spesifikt overflateareal og støvdanning. Dersom stoffet er i nanoform eller dersom den leverte stoffblandingen inneholder en nanoform, skal disse egenskapene angis i dette underavsnittet, eller det skal vises til dem dersom de allerede oppført i sikkerhetsdatabladet.

9.2. Andre opplysninger

I tillegg til egenskapene nevnt i underavsnitt 9.1 skal andre fysiske og kjemiske parametere angis, som egenskapene oppført i underavsnitt 9.2.1 og 9.2.2, dersom angivelsen er relevant for sikker bruk av stoffet eller stoffblandingen.

9.2.1. Opplysninger med hensyn til fysiske fareklasser

I dette underavsnittet er egenskaper, sikkerhetskjennetegn og forsøksresultater angitt, som kan være nyttige å inkludere i sikkerhetsdatabladet når et stoff eller en stoffblanding klassifiseres i den aktuelle klassen for fysiske farer. Data som anses relevante med hensyn til en bestemt fysisk fare, men som ikke resulterer i en klassifisering, (f.eks. forsøksresultater som er negative, men som ligger nær kriteriet), kan også være hensiktsmessige å angi.

Navnet på fareklassen som dataene gjelder, kan angis sammen med dataene.

a) Eksplosive varer

Dette avsnitt får anvendelse for stoffer og stoffblandinger nevnt i merknad 2 i avsnitt 2.1.3 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008 og for andre stoffer og stoffblandinger som har en positiv virkning ved oppvarming i en beholder.

Følgende opplysninger kan gis:

- i) Følsomhet for sjokk.
- ii) Virkning av oppvarming i en beholder.
- iii) Virkning av antenning i en beholder.
- iv) Følsomhet for slag.
- v) Følsomhet for friksjon.
- vi) Termisk stabilitet.
- vii) Pakning (stoffets eller stoffblandings type, størrelse, nettomasse) som lå til grunn for plasseringen i gruppe eksplosive varer, eller som lå til grunn for stoffets eller stoffblandings unntak fra klassifiseringen som eksplosiv vare.

b) Brannfarlige gasser

For ren brannfarlig gass kan følgende opplysninger gis i tillegg til data om eksplosjonsgrensene nevnt i underavsnitt 9.1 bokstav g):

- i) T_{Ci} (høyeste tillatte innhold av brannfarlig gass som når den blandes med nitrogen, ikke er brannfarlig i luft, uttrykt i molprosent.
- ii) Den grunnleggende forbrenningshastigheten dersom gassen er klassifisert som kategori 1B, på grunnlag av grunnleggende forbrenningshastighet.

For en brannfarlig gassblanding kan følgende opplysninger gis i tillegg til data om eksplosjonsgrensene nevnt i underavsnitt 9.1 bokstav g):

- i) Eksplosjonsgrenser, dersom det er foretatt forsøk for dem, eller en angivelse av om klassifiseringen og plassering i gruppe bygger på beregninger.
- ii) Grunnleggende forbrenningshastighet, dersom gassblandingen er klassifisert som kategori 1B på grunnlag av grunnleggende forbrenningshastighet.

c) Aerosoler

Følgende samlede prosentdel (i masse) av brannfarlige bestanddeler kan angis, med mindre aerosolen er klassifisert som Aerosol i kategori 1 fordi den inneholder mer enn 1 vektprosent (i masse) brannfarlige bestanddeler eller har forbrenningsvarme på minst 20 kJ/g og ikke gjennomgår framgangsmåtene for klassifisering etter brannfare (se merknaden i avsnitt 2.3.2.2 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008).

d) Oksiderende gasser

For ren gass kan C_i (oxygenutjevningkoeffisienten) i henhold til ISO 10156: «Gasser og gassblandinger - Bestemmelse av brannpotensiale og oksiderende evne for utvelgelse av ventiler for beholdere», eller i henhold til en tilsvarende metode, angis.

For en gassblending kan uttrykket «okksiderende gass i kategori 1 (gjennomgått forsøk i henhold til ISO 10156 (eller en tilsvarende metode))» angis for stoffblandinger som har gjennomgått forsøk, eller beregnet oksiderende virkning i henhold til ISO 10156 eller en tilsvarende metode.

e) Gasser under trykk

For ren gass kan kritisk temperatur angis.

For en gassblending kan pseudokritisk temperatur angis.

f) Brannfarlige væsker

Dersom stoffet eller stoffblandingen er klassifisert som en brannfarlig væske, behøver data om kokepunkt og flammepunkt ikke angis i dette avsnittet, ettersom disse dataene skal angis i samsvar med underavsnitt 9.1. Det kan gis opplysninger om vedvarende forbrenning.

g) Brannfarlige faste stoffer

Følgende opplysninger kan gis:

- i) Forbrenningshastighet, eller forbrenningstid for metallpulvere.
- ii) En erklæring om hvorvidt fuktet område er passert.

h) Selvreaktive stoffer og stoffblandinger

I tillegg til angivelse av SADT i henhold til underavsnitt 9.1 bokstav j) kan følgende opplysninger gis:

- i) Spaltingstemperatur.
- ii) Detonasjonsegenskaper.
- iii) Deflagrasjonsegenskaper.
- iv) Virkning av oppvarming i en beholder.
- v) Eksplosiv effekt (dersom det er relevant).

i) Pyrofore væsker

Opplysning om hvorvidt selvantennning eller forkulling av filterpapir skjer kan gis.

j) Pyrofore faste stoffer

Følgende opplysninger kan gis:

- i) En erklæring om hvorvidt selvantennning skjer ved helling eller i løpet av etterfølgende fem minutter, for faste stoffer i pulverform.
- ii) En erklæring om hvorvidt de pyrofore egenskapene kan endres med tiden.

k) Selvopphetende stoffer og stoffblandinger

Følgende opplysninger kan gis:

- i) En erklæring om hvorvidt selvantennning skjer og om høyeste temperaturstigning.
- ii) Resultatene av kartleggingsforsøkene som nevnt i avsnitt 2.11.4.2 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, dersom det er relevant og de er tilgjengelige.

l) Stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med vann utvikler brannfarlige gasser

Følgende opplysninger kan gis:

- i) Sammensetningen av gassen som utvikles, dersom den er kjent.
- ii) En erklæring om hvorvidt gassen som utvikles, selvantennes.
- iii) Gassens utviklingshastighet.

m) Oksiderende væsker

Opplysning om hvorvidt selvantennning skjer ved blanding med cellulose kan gis.

- n) Oksiderende faste stoffer
Opplysning om hvorvidt selvantennning skjer ved blanding med cellulose kan gis.
- o) Organiske peroksider
I tillegg til angivelse av SADT i henhold til underavsnitt 9.1 bokstav j) kan følgende opplysninger gis:
 - i) Spaltingstemperatur.
 - ii) Detonasjonsegenskaper.
 - iii) Deflagrasjonsegenskaper.
 - iv) Virkning av oppvarming i en beholder.
 - v) Eksplosiv effekt.
- p) Etsende for metaller
Følgende opplysninger kan gis:
 - i) Metaller som korroderes av stoffet eller stoffblandingen.
 - ii. Korrosjonshastighet og angivelse av hvorvidt den gjelder stål eller aluminium.
 - iii. Henvisning til andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet når det gjelder forenlige eller ikke-forenlige materialer.
- q) Desensibiliserte eksplosive varer
Følgende opplysninger kan gis:
 - i) Desensibiliseringsmiddel som er benyttet.
 - ii) Eksoterm spaltingsenergi.
 - iii) Korrigert forbrenningshastighet (Ac).
 - iv) Den desensibiliserte eksplosive varens eksplosive egenskaper i aktuell tilstand.

9.2.2. Andre sikkerhetskjennetegn

Egenskapene, sikkerhetskjennetegnene og forsøksresultatene angitt nedenfor kan være nyttige å angi for et stoff eller en stoffblanding:

- a) Mekanisk følsomhet.
- b) Selvaksellererende polymeriseringstemperatur.
- c) Danning av eksplosive blandinger av støv og luft.
- d) Syre/base-reserve.
- e) Fordampingshastighet.
- f) Blandbarhet.
- g) Ledningsevne.
- h) Etsing.
- i) Gassgruppe.
- j) Redokspotensial.
- k) Potensial for danning av radikaler.
- l) Fotokatalytiske egenskaper.

Andre fysiske og kjemiske parametere skal angis dersom angivelsen er relevant for sikker bruk av stoffet eller stoffblandingen.

10. AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives stoffets eller stoffblandings stabilitet og muligheten for at farlige reaksjoner kan inntreffe under visse bruksvilkår samt ved utslipp i miljøet, herunder en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt, dersom det er nødvendig. Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette oppgis.

10.1. **Reaktivitet**

10.1.1. Stoffets eller stoffblandings reaktivetsfarer skal beskrives. Særlige forsøksdata skal gis for stoffet eller stoffblandingen som helhet, dersom de er tilgjengelige. Opplysningene kan imidlertid også bygge på generelle data for den klassen eller familien som stoffet eller stoffblandingen tilhører, dersom slike data i tilstrekkelig grad representerer den forventede faren ved stoffet eller stoffblandingen.

10.1.2. Dersom data for stoffblandingene ikke er tilgjengelig, skal det gis opplysninger om stoffene i stoffblandingen. Ved bestemmelse av uforenlighet skal de stoffene, beholderne og forurensningene som stoffet eller stoffblandingen kan bli utsatt for under transport, lagring og bruk, vurderes.

10.2. **Kjemisk stabilitet**

Det skal angis om stoffet er stabilt/ustabilt eller om stoffblandingen er stabil/ustabil under normale og forventede omgivelsesforhold med hensyn til temperatur og trykk i forbindelse med lagring og håndtering. Eventuelle stabilisatorer som brukes, eller som kan bli nødt til å brukes for å opprettholde stoffets eller stoffblandings kjemiske stabilitet, skal beskrives. Den sikkerhetsmessige betydningen av eventuelle endringer i stoffets eller stoffblandings fysiske utseende skal angis. For desensibiliserte eksplosive varer skal det gis opplysninger om holdbarhetstid og veiledning i hvordan desensibiliseringen kontrolleres, og det skal angis at fjerning av desensibiliseringsmiddelet gjør produktet eksplosivt.

10.3. **Risiko for farlige reaksjoner**

Dersom det er relevant, skal det fastslås om stoffet eller stoffblandingen kan reagere eller polymerisere, og på den måten slippe ut trykk eller avgi varme, eller skape andre farlige situasjoner. Forholdene som kan forårsake de farlige situasjonene, skal beskrives.

10.4. **Forhold som skal unngås**

Forhold som f.eks. temperatur, trykk, lys, støy, statisk elektrisitet, vibrasjoner eller andre fysiske belastninger som kan føre til farlige situasjoner, skal angis «forhold som skal unngås», og det skal eventuelt lages en kort beskrivelse av tiltak som må treffes for å håndtere risikoer forbundet med slike farer. For desensibiliserte eksplosive varer skal det gis opplysninger om hvilke tiltak som skal treffes for å unngå utilsiktet fjerning av desensibiliseringsmiddelet, og forholdene som skal unngås, skal angis dersom stoffet eller stoffblandingen ikke er tilstrekkelig desensibilisert.

10.5. **Uforenlige materialer**

Familier av stoffer eller stoffblandinger eller særlige stoffer, som f.eks. vann, luft, syrer, baser, oksiderende agenser som stoffet eller stoffblandingen kan tenkes å reagere med slik at det oppstår en farlig situasjon (som en eksplosjon, et utslipp av giftige eller brannfarlige materialer, eller en avgivelse av sterk varme) skal angis, eventuelt med en kort beskrivelse av tiltak som må treffes for å håndtere risikoer forbundet med slike farer.

10.6. **Farlige nedbrytingsprodukter**

Kjente farlige nedbrytingsprodukter, og slike som med rimelighet kan forventes å bli dannet som et resultat av bruk, lagring, spill og oppvarming, skal angis. Farlige forbrenningsprodukter skal tas med i avsnitt 5 i sikkerhetsdatabladet.

11. **AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet er hovedsakelig beregnet på medisinsk personell, kvalifiserte arbeidsmedisinere innen helse og sikkerhet samt toksikologer. Det skal gis en kort, men fullstendig og forståelig beskrivelse av de ulike toksikologiske (helsemessige) virkningene og de tilgjengelige dataene som brukes for å identifisere de nevnte virkningene, herunder eventuelt opplysninger om toksikokinetikk, stoffskifte og spredning. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som framlegges ved registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet, dersom det kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

11.1. **Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008**

De relevante fareklassene som det skal gis opplysninger om, er

- a) akutt giftighet,
- b) hudetsing/hudirritasjon,
- c) alvorlig øyeskade/øyeirritasjon,

- d) sensibilisering ved innånding eller hudkontakt,
- e) arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller,
- f) Kreftramkallende egenskaper.
- g) reproduksjonstoksitet,
- h) STOT — enkelteksponering,
- i) STOT — gjentatt eksponering,
- j) aspirasjonsfare.

Disse farene skal alltid angis i sikkerhetsdatabladet.

For registreringspliktige stoffer skal det gis korte sammendrag av opplysningene som stammer fra anvendelsen av vedlegg VII–XI, herunder eventuelt en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt. For registreringspliktige stoffer skal opplysningene også omfatte resultatet av sammenligningen av de tilgjengelige dataene med kriteriene angitt i forordning (EF) nr. 1272/2008 for CMR, kategori 1A og 1B, i henhold til punkt 1.3.1 i vedlegg I til denne forordningen.

- 11.1.1. Det skal gis opplysninger om hver fareklasse, inndeling eller virkning. Dersom det fastslås at stoffet eller stoffblandingen ikke er klassifisert for en bestemt fareklasse eller inndeling, skal det klart angis i sikkerhetsdatabladet om dette skyldes mangel på data, manglende tekniske muligheter til å innhente data, data som mangler beviskraft, eller data som ikke mangler beviskraft, men som likevel er utilstrekkelige med tanke på klassifisering; i sistnevnte tilfelle skal sikkerhetsdatabladet inneholde opplysningen «basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.»
- 11.1.2. De dataene som tas med i dette underavsnittet, skal gjelde stoffet eller stoffblandingen slik det/den bringes i omsetning. For en stoffblanding bør dataene beskrive de toksikologiske egenskapene til stoffblandingen som helhet, unntatt dersom artikkel 6 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1272/2008 får anvendelse. Dersom de er tilgjengelige, skal de relevante toksikologiske egenskapene til de farlige stoffene i en stoffblanding også angis, som f.eks. LD50, anslåtte verdier for akutt giftighet eller LC50.
- 11.1.3. Dersom det finnes en stor mengde forsøksdata om stoffet eller stoffblandingen, kan det være nødvendig å lage et sammendrag av resultatene fra de kritiske undersøkelsene, f.eks. på grunnlag av eksponeringsvei.
- 11.1.4. Dersom klassifiseringskriteriene for en bestemt fareklasse ikke er oppfylt, skal det gis opplysninger som underbygger denne konklusjonen.
- 11.1.5. *Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier*
 Det skal gis opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier og virkningene av stoffet eller stoffblandingen via hver tenkelige eksponeringsvei, dvs. ved inntak gjennom munnen (svelging), innånding eller opptak gjennom huden/øyekontakt. Dersom helsevirkningene ikke er kjent, skal dette angis.
- 11.1.6. *Symptomer med hensyn til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper*
 Mulige helseskadelige virkninger og symptomer forbundet med eksponering for stoffet eller stoffblandingen og deres bestanddeler eller kjente biprodukter skal beskrives. Tilgjengelige opplysninger om symptomene med hensyn til stoffets eller stoffblandings fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper etter eksponering skal gis. De første symptomene på lav eksponering og fram til konsekvensene av høy eksponering skal beskrives, som f.eks.: «Hodepine og svimmelhet med påfølgende besvimelse eller bevisstløshet kan oppstå. Høye doser kan føre til koma og død».
- 11.1.7. *Forsinkede og umiddelbare virkninger samt kroniske virkninger som følge av kortvarig og langvarig eksponering*
 Det skal gis opplysninger om hvorvidt det kan forventes forsinkede eller umiddelbare virkninger etter kortvarig eller langvarig eksponering. Det skal også gis opplysninger om akutte og kroniske helsevirkninger med hensyn til menneskelig eksponering for stoffet eller stoffblandingen. Dersom data fra mennesker ikke foreligger, skal opplys-

ninger om forsøksdata sammenfattes, med nærmere opplysninger om data fra dyr, med tydelig angivelse av art, eller med tydelig angivelse av in vitro-forskene og celletypene. Det skal angis om toksikologiske data er basert på data fra mennesker eller fra dyr, eller på in vitro-forsøk.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

11.1.8. *Virkninger som gjensidig påvirker hverandre*

Opplysninger om gjensidige påvirkninger skal tas med dersom de er relevante og tilgjengelige.

11.1.9. *Mangel på spesifikke data*

Det er ikke nødvendigvis alltid mulig å innhente opplysninger om farene ved et stoff eller en stoffblanding. Dersom data om det særlige stoffet eller den særlige stoffblandingen ikke er tilgjengelig, kan data om tilsvarende stoffer eller stoffblandinger brukes dersom det er hensiktsmessig, forutsatt at det relevante tilsvarende stoffet eller den relevante tilsvarende stoffblandingen angis. Dersom særlige data ikke brukes, eller dersom data ikke er tilgjengelig, skal dette klart angis.

11.1.10. *Stoffblandinger*

For en gitt helsevirkning, dersom stoffblandingen ikke har gjennomgått forsøk med hensyn til sine samlede helsevirkninger, skal det gis relevante opplysninger om relevante stoffer som angitt i avsnitt 3.

11.1.11. *Opplysninger om stoffblanding/stoff*

11.1.11.1. Stoffene i en stoffblanding kan påvirke hverandre gjensidig i kroppen og føre til ulike opptaks-, stoffskifte- og utskillingshastigheter. Dette kan føre til at de toksiske virkningene endres og at stoffblandingen samlede giftighet kan være forskjellig fra giftigheten til stoffene den inneholder. Det skal tas hensyn til dette når det gis toksikologiske opplysninger i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet.

11.1.11.2. Det må vurderes om konsentrasjonen av hvert stoff er tilstrekkelig til å bidra til stoffblandingen samlede helsemessige virkninger. Opplysningene om toksiske virkninger skal gis for hvert stoff, unntatt i følgende tilfeller:

- a) dersom opplysningene gjentas, skal de bare føres opp én gang for stoffblandingen som helhet, som f.eks. når to stoffer fører til både oppkast og diaré,
- b) Dersom det er usannsynlig at de nevnte virkningene vil inntreffe ved de konsentrasjonene som forekommer, som f.eks. når et svakt irriterende stoff fortynnes til en konsentrasjon som ligger under et visst nivå i en ikke-irriterende løsning.
- c) Dersom opplysninger om gjensidige påvirkninger mellom stoffer i en stoffblanding ikke er tilgjengelige, skal det ikke gjøres antakelser, men hvert stoffs helsevirkninger skal i stedet angis separat.

11.2 **Opplysninger om andre farer**

11.2.1. *Hormonforstyrrende egenskaper*

Det skal gis opplysninger om skadelige helsevirkninger forårsaket av hormonforstyrrende egenskaper, dersom de er tilgjengelige, for stoffene som er påvist å ha hormonforstyrrende egenskaper i underavsnitt 2.3. Disse opplysningene skal bestå av kortfattede sammendrag av opplysningene som stammer fra anvendelsen av vurderingskriteriene fastsatt i forordning (EF) nr. 1907/2006, (EU) 2017/2100 og (EU) 2018/605, som er relevante for vurderingen av hormonforstyrrende egenskaper for menneskers helse.

11.2.2. *Andre opplysninger*

Andre relevante opplysninger om helseskadelige virkninger skal tas med selv om det ikke er nødvendig med hensyn til klassifiseringskriteriene.

12. **AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet angis opplysninger for å gjøre det mulig å vurdere de miljømessige virkningene av stoffet eller stoffblandingen når det/den slippes ut i miljøet. I underavsnitt 12.1–12.6 i sikkerhetsdatabladet skal det gis et kort sammendrag av dataene, herunder relevante forsøksdata dersom de er tilgjengelige, og med en klar angivelse av arter, medier og enheter samt varigheten av forsøkene og forholdene de gjennomføres under. Disse opplysningene kan være til hjelp ved håndtering av spill, vurdering av avfallsbehandling, kontroll av utslipp, tiltak ved utilsiktet utslipp og ved transport. Dersom det angis at en bestemt egenskap ikke får anvendelse (fordi tilgjengelige data viser at stoffet eller stoffblandingen ikke oppfyller klassifiseringskriteriene), eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelig, skal årsakene til dette angis. Dessuten, dersom et stoff

eller en stoffblanding av andre årsaker ikke klassifiseres (for eksempel fordi det er teknisk umulig å innhente dataene eller dataene er ufullstendige), bør dette angis tydelig i databladet.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Enkelte egenskaper er spesifikke for stoffet, f.eks. bioakkumulering, persistens og nedbrytbarhet, og disse opplysningene skal angis dersom de er tilgjengelige og det er relevant for hvert aktuelt stoff i stoffblandingen (dvs. dem som må oppføres i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet og er farlige for miljøet eller er PBT/vPvB-stoffer). Opplysninger skal også gis for farlige omdanningsprodukter som oppstår som følge av nedbryting av stoffer og stoffblandinger.

Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som framlegges ved registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet, dersom det kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

Dersom pålitelige og relevante forsøksdata er tilgjengelige skal disse dataene framlegges og gis prioritet framfor opplysninger innhentet fra modeller.

12.1. **Giftighet**

Opplysninger om giftighet, med bruk av data fra undersøkelser av vann- og/eller landorganismer, skal gis når de er tilgjengelige. Opplysningene skal omfatte tilgjengelige data om giftighet i vann, både akutt og kronisk, for fisk, krepsdyr, alger og andre vannplanter. Dessuten skal toksisitetsdata for mikro- og makroorganismer i jorden og andre miljømessig relevante organismer som fugler, bier og planter inkluderes når de er tilgjengelige. Dersom stoffet eller stoffblandingen har hemmende virkninger på mikroorganismers aktivitet, skal mulig virkning på renseanlegg nevnes.

Dersom forsøksdata ikke er tilgjengelige skal leverandøren vurdere om pålitelige og relevante opplysninger innhentet fra modeller kan framlegges.

For stoffer som er underlagt registrering, skal det gis sammendrag av opplysninger som er utledet av anvendelsen av vedlegg VII–XI til denne forordningen.

12.2. **Persistens og nedbrytbarhet**

Nedbrytbarhet er den evnen stoffet eller de relevante stoffene i en stoffblanding har med hensyn til å nedbrytes i miljøet, enten gjennom biologisk nedbryting eller andre prosesser, som f.eks. oksidasjon eller hydrolyse. Persistens er den manglende påvisning av nedbryting i de situasjoner som er nevnt i avsnitt 1.1.1 og 1.2.1 i vedlegg XIII. Relevante forsøksresultater for å vurdere persistens og nedbrytbarhet skal oppgis når de er tilgjengelige. Dersom det vises til halveringstider for nedbryting, skal det angis om de nevnte halveringstidene gjelder mineralisering eller primær nedbryting. Nedbrytingspotensialet til stoffet eller til en stoffblandings relevante bestanddeler i renseanlegg skal også nevnes.

Dersom forsøksdata ikke er tilgjengelige skal leverandøren vurdere om pålitelige og relevante opplysninger innhentet fra modeller kan framlegges.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

12.3. **Bioakkumuleringsevne**

Bioakkumuleringsevnen er evnen stoffet eller visse stoffer i en stoffblanding har til å oppsamles i biota og til slutt passere gjennom næringskjeden. Relevante forsøksresultater for å vurdere bioakkumuleringsevnen skal oppgis. Dette skal omfatte henvisning til (K_{ow})-verdien (fordelingskoeffisienten oktanol/vann og BCF (bioakkumuleringsfaktoren), eller andre relevante parametere som gjelder bioakkumulering, dersom de er tilgjengelige.

Dersom forsøksdata ikke er tilgjengelige, skal det vurderes om modellberegninger kan framlegges.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

12.4. **Mobilitet i jord**

Mobilitet i jord er evnen stoffet eller bestanddelene i en stoffblanding har til å bevege seg til grunnvannet eller til en viss avstand fra utslippsstedet ved hjelp av naturlige krefter dersom de slippes ut i miljøet. Opplysninger om evnen til mobilitet i jord skal angis dersom de er tilgjengelige. Opplysninger om mobilitet i jord kan bestemmes på grunnlag av relevante mobilitetsdata, som f.eks. adsorpsjons- eller utlekkingsundersøkelser, kjent eller forventet spredning til deler av miljøet, eller overflatespenning. Man kan f.eks. avlede verdier for adsorpsjonskoeffisienten i jord (K_{oc}) ut fra K_{ow} . Utlekking og mobilitet kan beregnes på grunnlag av modeller.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

12.5. **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal resultatene av PBT- og vPvB-vurderingen som angitt i rapporten om kjemikaliesikkerhet, oppgis.

12.6. **Hormonforstyrrende egenskaper**

Det skal gis opplysninger om skadevirkninger på miljøet forårsaket av hormonforstyrrende egenskaper, dersom de er tilgjengelige, for stoffene som er påvist å ha hormonforstyrrende egenskaper i underavsnitt 2.3. Disse opplysningene skal bestå av kortfattede sammendrag av opplysningene som stammer fra anvendelsen av vurderingskriteriene fastsatt i forordning (EF) nr. 1907/2006, (EU) 2017/2100 og (EU) 2018/605, som er relevante for vurderingen av egenskaper som er hormonforstyrrende for miljøet.

12.7. **Andre skadevirkninger**

Opplysninger om andre skadevirkninger på miljøet skal tas med dersom de er tilgjengelige, som f.eks. skjebne i miljøet (eksponering), potensial for fotokjemisk ozondanning, potensial for nedbryting av ozonlaget eller potensial for global oppvarming.

13. **AVSNITT 13: Sluttbehandling**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder opplysninger om egnet avfallshåndtering av stoffet eller stoffblandingen og/eller deres beholdere for å gjøre det lettere å avgjøre hvilke muligheter som foreligger med hensyn til sikker og miljømessig foretrukket avfallshåndtering i samsvar med kravene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF⁽⁸⁾ i den medlemsstaten der sikkerhetsdatabladet utgis. Opplysninger som er relevante for sikkerheten til avfallshåndteringspersonell, skal utfylle opplysningene i avsnitt 8.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, og dersom en analyse av avfallsstadiet er gjennomført, skal opplysningene om avfallshåndteringstiltakene være forenlige med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenarioene fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

13.1. **Avfallsbehandlingsmetoder**

Dette underavsnittet i sikkerhetsdatabladet skal

- a) spesifisere avfallsbehandlingsbeholdere og -metoder sammen med de hensiktsmessige avfallsbehandlingsmetodene for både stoffet eller stoffblandingen og eventuell forurenset emballasje (for eksempel forbrenning, materialgjenvinning, deponering),
- b) angi fysiske/kjemiske egenskaper som kan påvirke avfallsbehandlingsløsningene,
- c) fraråde tømning i avløp,
- d) dersom det er nødvendig, identifisere eventuelle særlige forsiktighetsregler for alle anbefalte avfallsbehandlingsløsninger.

Det skal vises til eventuelle relevante EU-bestemmelser om avfall eller, i mangel av slike bestemmelser, til eventuelle gjeldende nasjonale eller regionale bestemmelser.

14. **AVSNITT 14: Transportopplysninger**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder grunnleggende opplysninger om klassifisering i forbindelse med transport/forsendelse av stoffer eller stoffblandinger nevnt i avsnitt 1 på vei, med jernbane, til sjøs, på innlands vannveier eller med fly. Dersom opplysningene ikke er tilgjengelige eller relevante, skal dette angis.

Dersom det er relevant, skal dette avsnittet inneholde opplysninger om transportklassifisering for hver av følgende internasjonale avtaler om gjennomføring av FNs modellbestemmelser for bestemte transporttyper: Avtalen om internasjonal veitransport av farlig gods (ADR), reglement for internasjonal jernbanetransport av farlig gods (RID) og Den europeiske avtale om internasjonal transport av farlig gods på innlands vannveier (ADN), alle tre gjennom-

⁽⁸⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF av 19. november 2008 om avfall og om oppheving av visse direktiver (EUT L 312 av 22.11.2008, s. 3).

ført ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/68/EF⁽⁹⁾ samt

UOFFISIELL OVERSETTELSE

⁽⁹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/68/EF av 24. september 2008 om inlands transport av farlig gods (EUT L 260 av 30.9.2008, s. 13).

den internasjonale kodeks for transport av farlig last til sjøs (IMDG-kodeksen)⁽¹⁰⁾ for transport av emballert gods og de relevante IMO-regler for sjøtransport av bulklast⁽¹¹⁾, og teknisk veiledning om sikker lufttransport av farlig gods (ICAO TI)⁽¹²⁾.

14.1. **FN-nummer eller ID-nummer**

FN-nummeret eller ID-nummeret (dvs. bokstavene «UN» eller «ID» etterfulgt av stoffets, stoffblandingens eller produktets fire-sifrede identifikasjonsnummer) i FNs modellbestemmelser i IMDG, ADR, RID, ADN or ICAO TI, skal angis.

14.2. **FN-forsendelsesnavn**

Det offisielle forsendelsesnavnet som angitt i kolonne 2 «Navn og beskrivelse» i tabell A i kapittel 3.2 i «Dangerous Goods List» i FNs modellbestemmelser, i ADR, i RID og i tabell A og C i kapittel 3.2 i ADN, eventuelt supplert med teknisk navn i parentes, skal angis, med mindre det ble benyttet som produktidentifikator i underavsnitt 1.1. Dersom FN-nummeret og det offisielle forsendelsesnavnet forblir uendret ved forskjellige transportformer, behøver disse opplysningene ikke gjentas. For sjøtransport skal i tillegg til FN-forsendelsesnavnet det tekniske navnet på godset som skal transporteres, angis, dersom det er relevant.

14.3. **Transportfareklasse(r)**

Stoffets eller stoffblandingens transportfareklasse (og sekundærfarer) på grunnlag av den hovedfare de utgjør ifølge FNs modellbestemmelser, skal angis. For landtransport skal stoffets eller stoffblandingens transportfareklasse (og sekundærfarer) på grunnlag av den hovedfare de utgjør i henhold til ADR, RID og ADN angis.

14.4. **Emballasjegruppe**

Nummeret til emballasjegruppen i FNs modellbestemmelser skal angis dersom det er relevant, i henhold til FNs modellbestemmelser, ADR, RID og ADN. Emballasjegruppenummeret tildeles visse stoffer i samsvar med stoffenes faregrad.

14.5. **Miljøfarer**

Det skal angis om stoffet eller stoffblandingen er miljøfarlig i henhold til kriteriene i FNs modellbestemmelser (som uttrykt i ADR, RID og ADN) og om det er et havforurensende stoff i henhold til IMDG-kodeksen og nødprosedyrene for skip som transporterer farlig gods (the Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods). Dersom stoffet eller stoffblandingen er godkjent for eller beregnet på transport på innlands vannveier i tankfartøyer, skal det angis om stoffet/blandingen er miljøfarlig i tankfartøyer bare i henhold til ADN.

14.6. **Særlige forsiktighetsregler ved bruk**

Det skal gis opplysninger om eventuelle særlige forsiktighetsregler som en bruker bør eller skal overholde eller kjenne til, i forbindelse med transport eller befordring enten innenfor eller utenfor sitt område, for alle relevante transportformer.

⁽¹⁰⁾ Det er obligatorisk å overholde IMDG-kodeksen ved sjøtransport av emballert farlig gods, som fastsatt i kapittel VII/Reg. 3 i SOLAS og MARPOL vedlegg IV om hindring av forurensning fra skip med skadelige stoffer som transporteres til sjøs i emballert form.

⁽¹¹⁾ IMO har utviklet forskjellige juridiske virkemidler som gjelder farlig og forurensende last, der det skilles mellom hvordan godset transporteres (emballert og i bulk) og etter lasttype (faste stoffer, væsker og flytende gasser). Regler for transport av farlig last og skipene som transporterer denne lasten finnes i Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs (SOLAS, 1974) med endringer, og i Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip (MARPOL 73/78), med endringer. Disse konvensjonene suppleres av følgende kodekser: IMDG, IMSBC, IBC and IGC.

⁽¹²⁾ IATA, 2007-2008-utgaven.

14.7. **Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter**

Dette underavsnittet får anvendelse bare når gods skal transporteres i bulk i henhold til følgende IMO-instrumenter: Kapittel VI eller kapittel VII i SOLAS⁽¹³⁾, vedlegg II eller vedlegg V til MARPOL, IBC-regelverket⁽¹⁴⁾, IMSBC-regelverket⁽¹⁵⁾ og IGC-regelverket⁽¹⁶⁾ eller dets tidligere utgaver, det vil si EGC-regelverket⁽¹⁷⁾ eller GC-regelverket⁽¹⁸⁾.

Når det gjelder flytende bulklast skal produktnavnet angis (dersom det er forskjellig fra navnet i underavsnitt 1.1) som påkrevd i forsendelsesdokumentet og i samsvar med navnet som er brukt i listene over produktnavn angitt i kapittel 17 eller 18 i IBC-regelverket, eller i siste utgave av rundskrivet MEPC.2/Circular fra IMOs komité for vern av havmiljøet⁽¹⁹⁾. Skipstype som kreves og forurensningsklasse samt IMO-fareklassen skal angis, i samsvar med nr. 3 B bokstav a) i vedlegg I til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/59/EF⁽²⁰⁾.

Når det gjelder fast bulklast, skal forsendelsesbetegnelsen for bulklasten angis. Det skal angis om lasten anses som skadelig for havmiljøet (HME) i henhold til vedlegg V til MARPOL, om den består av et materiale som er farlig bare i bulk (HMB)⁽²¹⁾ i henhold til IMSBC-regelverket, og om hvilken lastgruppe den skal anses å tilhøre i henhold til IMSBC.

For flytende gass i bulk skal produktnavnet og skipstypen som kreves i henhold til IGC-regelverket eller dets tidligere utgaver, det vil si EGC-regelverket eller GC-regelverket, angis.

15. **AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet skal inneholde opplysninger om de andre bestemmelsene om stoffet eller stoffblandingen som ikke allerede er angitt i sikkerhetsdatabladet (som f.eks. om stoffet eller stoffblandingen er underlagt europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1005/2009 av 16. september 2009 om stoffer som bryter ned ozonlaget⁽²²⁾, europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 850/2004 av 29. april 2004 om persistente organiske forbindelser og om endring av direktiv 79/117/EØF⁽²³⁾ eller europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 649/2012 av 4. juli 2012 om eksport og import av farlige kjemikalier⁽²⁴⁾).

15.1. **Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Det skal gis opplysninger om relevante unionsbestemmelser om sikkerhet, helse og miljø (f.eks. Seveso-klassen / navngitte stoffer i vedlegg I til rådsdirektiv 96/82/EF⁽²⁵⁾ eller om stoffets eller stoffblandings nasjonale rettslige status (herunder stoffer i stoffblandingen), samt råd om tiltak som mottakeren bør iverksette som et resultat av de nevnte bestemmelsene. Dersom det er relevant, skal den nasjonale retten i de medlemsstatene som gjennomfører de nevnte bestemmelsene, og alle andre relevante nasjonale tiltak, nevnes.

Dersom stoffet eller stoffblandingen nevnt i dette sikkerhetsdatabladet er underlagt særlige bestemmelser på unionsplan med hensyn til vern av menneskers helse eller miljøet (f.eks. tillatelser gitt i henhold til avdeling VII eller begrensninger i henhold til avdeling VIII), skal disse bestemmelsene angis. Dersom en godkjenning gitt i henhold til avdeling VII pålegger en etterfølgende bruker av stoffet eller stoffblandingen vilkår eller overvåkingstiltak, skal disse angis.

⁽¹³⁾ Med «SOLAS» menes Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs av 1974, med endringer.

⁽¹⁴⁾ Med IBC-regelverket menes internasjonalt regelverk for bygging og utrusting av skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk, med endringer.

⁽¹⁵⁾ Med IMSBC-regelverket menes Det internasjonale regelverk for transport av fast bulklast til sjøs, med endringer.

⁽¹⁶⁾ Med IGC-regelverket menes internasjonalt regelverk for bygging og utrusting av skip som transporterer flytende gass i bulk, herunder gjeldende endringer i henhold til hvilke skipet er sertifisert.

⁽¹⁷⁾ Med EGC-regelverket menes regelverk for eksisterende skip som transporterer flytende gass i bulk, med endringer.

⁽¹⁸⁾ Med GC-regelverket menes regelverk for bygging og utrustning av skip som transporterer flytende gass i bulk, med endringer.

⁽¹⁹⁾ MEPC.2/Circular, Provisional categorization of liquid substances, utgave 19, som trådte i kraft 17. desember 2013.

⁽²⁰⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/59/EF av 27. juni 2002 om opprettelse av et overvåkings- og informasjonssystem for sjøtrafikk i Fellesskapet og om oppheving av rådsdirektiv 93/75/EØF (EFT L 208 av 5.8.2002, s. 10).

⁽²¹⁾ Med materiale som er farlig bare i bulk menes annet materiale som ha kjemisk påvirkning når det transporteres i bulk enn materiale som er klassifisert som farlig gods i IMDG-kodeksen.

⁽²²⁾ EUT L 286 av 31.10.2009, s. 1.

⁽²³⁾ EUT L 158 av 30.4.2004, s. 7.

⁽²⁴⁾ EUT L 201 av 27.7.2012, s. 60.

⁽²⁵⁾ EFT L 10 av 14.1. 1997, s. 13.

15.2. **Vurdering av kjemikaliesikkerhet**

I dette underavsnittet i sikkerhetsdatabladet skal det angis om leverandøren har utført en vurdering av stoffets eller stoffblandingens kjemikaliesikkerhet.

16. **AVSNITT 16: Andre opplysninger**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet skal inneholde andre opplysninger som ikke er tatt med i avsnitt 1–15, herunder opplysninger om revisjon av sikkerhetsdatabladet, som f.eks.:

- a) Dersom et sikkerhetsdatablad er revidert, en klar angivelse av hvor endringer er gjort i forhold til den forrige utgaven, med mindre slike opplysninger er gitt andre steder i sikkerhetsdatabladet, og i tillegg en forklaring på endringene dersom det er nødvendig. En leverandør av et stoff eller en stoffblanding skal kunne forklare endringene på anmodning.
- b) En nøkkel til eller tegnforklaring på forkortelser og akronymer som er brukt i sikkerhetsdatabladet.
- c) Viktige litteraturhenvisninger og datakilder.
- d) Dersom det dreier seg om stoffblandinger, en angivelse av hvilken av metodene for vurdering av opplysninger nevnt i artikkel 9 i forordning (EF) nr. 1272/2008 som er brukt i forbindelse med klassifiseringen.
- e) En liste over relevante faresetninger og/eller sikkerhetssetninger. Fullstendig tekst til alle setningene skrives her dersom dette ikke er gjort i avsnitt 2-15.
- f) Råd om alle former for hensiktsmessig opplæring for arbeidstakere for å sikre vern av menneskers helse og miljøet.

DEL B

Sikkerhetsdatabladet skal inneholde følgende 16 overskrifter i samsvar med artikkel 31 nr. 6, i tillegg til de underavsnittene som også er angitt, unntatt avsnitt 3, der det bare er nødvendig å ta med enten underavsnitt 3.1 eller 3.2:

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- 1.1. Produktidentifikator
- 1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes
- 1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet
- 1.4. Nødtelefonnummer

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

- 2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen
- 2.2. Merkingselementer
- 2.3. Andre farer

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

- 3.1. Stoffer
- 3.2. Stoffblandinger

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

- 4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak
- 4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede
- 4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

- 5.1. Slokkingsmidler
- 5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen
- 5.3. Råd til brannmannskaper

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- 6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner
- 6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø
- 6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing
- 6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

- 7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering
- 7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter
- 7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- 8.1. Kontrollparametere
- 8.2. Eksponeringskontroll

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

- 9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper
- 9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1. Reaktivitet
- 10.2. Kjemisk stabilitet
- 10.3. Risiko for farlige reaksjoner
- 10.4. Forhold som skal unngås
- 10.5. Uforenlige materialer
- 10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

- 11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008
- 11.2. Opplysninger om andre farer

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

- 12.1. Giftighet
- 12.2. Persistens og nedbrytbarhet
- 12.3. Bioakkumuleringsevne
- 12.4. Mobilitet i jord
- 12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering
- 12.6. Hormonforstyrrende egenskaper
- 12.7. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: Sluttbehandling

- 13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

AVSNITT 14: Transportopplysninger

- 14.1. FN-nummer eller ID-nummer
- 14.2. FN-forsendelsesnavn
- 14.3. Transportfareklasse(r)
- 14.4. Emballasjegruppe
- 14.5. Miljøfarer
- 14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk
- 14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

- 15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen
- 15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: Andre opplysninger»
